

Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015

Datganiad Blynyddol ar Gaethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl 2017/18

Cyflwyniad gan y Cofrestrydd a'r Prif Swyddog Gweithredu

Mae caethwasiaeth fodern yn drosedd ac yn groes i hawliau dynol sylfaenol. Ceir amrywiaeth o ffurfiau arni, megis caethwasiaeth, caethwasanaeth, llafur dan orfod a llafur gorfodol a masnachu pobl. Mae pob un o'r rhain ag elfen gyffredin, sef un parti'n amddifadu unigolyn neu unigolion o'u rhyddid er mwyn cam-fanteisio arnynt er mantais bersonol neu fasnachol.

Gwneir y datganiad hwn yn unol ag adran 54(1) Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015 a hwn yw ein datganiad ar gaethwasiaeth a masnachu pobl ar gyfer y flwyddyn ariannol sy'n gorffen ar 31 Gorffennaf 2018.

Strwythur y Sefydliad

Mae Prifysgol Abertawe'n sefydliad uchelgeisiol sy'n rhoi pwyslais ar ymchwil, a chanddi fwy nag 20,000 o fyfyrwr a bron 3,000 o aelodau staff.

Corff llywodraethu'r Brifysgol, y Cyngor, sydd â rheolaeth gyffredinol dros y Brifysgol a'i materion, ei dibenion a'i swyddogaethau.

Yr Uwch Dîm Rheoli sydd â chyfrifoldeb gweithredol am y Brifysgol. Bwrdd Rheoli'r Brifysgol yw uwch-bwyllgor rheoli a gweithrediadol y Brifysgol, sy'n cynnwys yr Is-ganghellor, y Dirprwy Is-gangellorion, Penaethiaid y Colegau, y Cofrestrydd, y Cyfarwyddwr Cyllid a dau gynrychiolydd y Cyfarwyddwyr gweithrediadau gweinyddol allweddol. Mae'r corff hwn yn fforwm ar gyfer cydweithio i roi cyfeiriad i'r sefydliad cyfan ac ar gyfer cynghori'r Is-ganghellor ac uwch swyddogion eraill y Brifysgol ar faterion sy'n ymwneud â'u cyfrifoldebau penodol.

Gellir gweld datganiadau ariannol y Brifysgol yn ein dogfennau [Ystadegau Cyllid](#)

Cadwyni Cyflenwi

Mae gan Brifysgol Abertawe gadwyn gyflenwi fyd-eang, gan gynnwys amrywiaeth o gyflenwyr sy'n darparu nwyddau, gwasanaethau a gwaith i'r Brifysgol. Lleolir dros 95% o'n cyflenwyr yn y DU.

Ein polisiau ar gaethwasiaeth a masnachu pobl

Yn ystod y flwyddyn i fis Gorffennaf 2018, gweithredodd y Brifysgol mewn modd cyfrifol i sicrhau ei bod yn cydymffurfio â Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015. Mae Prifysgol Abertawe'n ymrwymedig i weithio tuag at sicrhau nad yw caethwasiaeth fodern na masnachu pobl yn rhan o'n cadwyni cyflenwi neu unrhyw ran o'n busnes.

Gan ystyried y ddyletswydd i adrodd ar fesurau i sicrhau na cheir caethwasiaeth yn unrhyw ran o'n busnes na'n cadwyn gyflenwi, byddwn yn adolygu ein polisiau a'n gweithdrefnau ar gyfer y gweithle i asesu eu heffeithiolrwydd wrth nodi a mynd i'r afael â materion caethwasiaeth fodern. Cyhoeddir y datganiad hwn hefyd i fodloni gofyniad Côt Ymarfer ar Gyflogaeth Foesegol mewn Cadwyni Cyflenwi Llywodraeth Cymru yr ymrwymodd y Brifysgol i'w arwyddo, ochr yn ochr â holl brifysgolion eraill Cymru ym mis Gorffennaf 2017. Mae Prifysgol Abertawe'n gweithio tuag at gyflawni ymrwymadau'r Côt Ymarfer, sy'n cynnwys annog ein cyflenwyr i fabwysiadu'r Côt.

Prosesau diwydrwydd dyladwy ar gyfer caethwasiaeth a masnachu pobl

Mae Prifysgol Abertawe'n ymrwmo i ystyried prosesau diwydrwydd dyladwy yn ein busnes ac ym musnes ein cadwyn gyflenwi. Byddwn yn rhoi systemau ar waith er mwyn nodi, asesu a monitro meysydd risg posib yn ein cadwyni cyflenwi er mwyn lliniaru'r risgiau hynny.

Mae Prifysgol Abertawe'n aelod o'r Consortiwm Pwrcasu Addysg Uwch, Cymru (HEPCW). Mae HEPCW yn cydweithio'n effeithiol â Chonsortia Pwrcasu Prifysgolion y DU. Mae'r rhaglen contractio ar y cyd yn darparu portffolio cydweithredol cynhwysfawr ac aeddfed, sy'n cynnwys rhai o'r categorïau risg uchel, megis cyflenwadau swyddfa, nwyddau labordy, cyfarpar TGCh a rhai gwasanaethau ystadau (rheoli cyfleusterau).

Mae Prifysgol Abertawe'n cydweithio â HEPCW, ac â'r Consortia Pwrcasu Addysg Uwch, i nodi'r cyflenwyr yn y categorïau risg uchel hyn, mewn perthynas â chaethwasiaeth a masnachu pobl, ac mae wedi ymrwmo i Gofrestr Tryloywder mewn Cadwyni Cyflenwi Llywodraeth Cymru.

Mae prosesau tendro Prifysgol Abertawe'n gofyn bod ceiswyr yn cadarnhau cydymffurfiaeth â Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015. Mae'r gofyniad hwn yn rhan orfodol o'r broses ddethol, ac mae'n ofynnol i holl ddarpar gyflenwyr newydd y Brifysgol gadarnhau eu bod yn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth.

Lliniaru Risg drwy ofyn i gyflenwyr lynu wrth ein gwerthoedd

Mae llawer o'n cyflenwyr yn y categorïau risg uwch hyn wedi ymrwmo i Gôd Sylfaen y Fenter Masnachu Moesegol ac mae Consortia Pwrcasu Prifysgolion y DU yn gweithio i ddarbwylo gweddill y cyflenwyr yn y categorïau hyn i ymuno â nhw. Mae Côt Sylfaenol y Fenter Masnachu Moesegol yn seiliedig ar gonfensiynau'r Sefydliad Llafur Rhyngwladol ac mae'n gôd ymarfer llafur a gydnabyddir yn rhyngwladol, sy'n mynnu cydymffurfiaeth â'r canlynol:

1. Dewisir cyflogaeth yn wirfoddol;
2. Caiff rhyddid i ymgysylltu a'r hawl i gydfargeinio eu parchu;
3. Mae'r amodau gweithio'n ddiogel ac yn hylan;
4. Ni ddefnyddir llafur plant;
5. Telir cyflog byw;
6. Nid yw'r oriau gwaith yn ormodol;
7. Nid oes unrhyw wahaniaethu;
8. Darperir cyflogaeth reolaidd; ac
9. Ni chaniateir unrhyw driniaeth lem neu greulon.

Yn ogystal, Prifysgol Abertawe oedd y brifysgol gyntaf yng Nghymru i ennill statws Masnach Deg. Mae Adran Arlwyo ar y Campws y Brifysgol yn ymrwmo'n gryf i gynladwyedd, Masnach Deg a phrynu'n lleol. Mae Masnach Deg yn ymwneud â phrisiau gwell, amodau gwaith da, cynladwyedd lleol a thelerau masnach teg i ffermwyr a gweithwyr yn y byd datblygol.

Mae Prifysgol Abertawe'n aelod cysylltiol swyddogol o Gonsortiw Hawliau'r Gweithwyr, sefydliad annibynnol ac anwleidyddol sy'n monitro hawliau llafur ac yn cydweithio â gweithwyr, sefydliadau anllywodraethol a phrifysgolion a cholegau eraill i wella amodau gweithwyr yn y diwydiant dillad.

Drwy ymgysylltu â Chonsortiw Hawliau'r Gweithwyr, mae'r Brifysgol yn cytuno i fabwysiadu côd ymddygiad i ystyried materion megis cyflog, oriau gwaith, taliadau goramser, rhyddid i ymgysylltu, iechyd a diogelwch yn y gweithle, hawliau menywod, llafur plant a llafur dan orfod, aflonyddu a thrais yn y gweithle a pheidio â gwahaniaethu.

Yn olaf, Prifysgol Abertawe oedd y sefydliad cyntaf yng Nghymru i ymuno ag Electronics Watch. Mae Electronics Watch yn sefydliad monitro annibynnol sy'n helpu prynwyr y sector cyhoeddus i gydweithio er mwyn sicrhau parch at hawliau llafur a safonau diogelwch yn y ffatrioedd sy'n cynhyrchu'r galedwedd TGCh maent yn ei phrynu. Drwy weithredu ar sail aelodaeth, mae Electronics Watch yn caniatáu i brynwyr y sector cyhoeddus rannu cost monitro cyflenwyr â'r rhwydwaith cyfan o aelodau cyswllt a chydlynu gweithgarwch y diwydiant. Felly, mae Prifysgol Abertawe'n cydweithio ag Electronics Watch i ddatblygu tryloywder yn ei chadwyn gyflenwi i gynnwys cyflenwyr haen is, er mwyn lliniaru'r risg o arferion cyflogaeth anfoesegol, er enghraifft, mwynau gwrthdaro a gyflenwir i weithgynhyrchwyr nwyddau electronig.

Hyfforddiant

I sicrhau dealltwriaeth uchel o risgiau caethwasiaeth fodern a masnachu pobl yn ein cadwyni cyflenwi ac yn ein sefydliad, bwriadwn gynyddu ymwybyddiaeth o gaethwasiaeth fodern. Bydd yr hyfforddiant codi ymwybyddiaeth hwn wedi'i addasu ar gyfer lefelau a rolau gwahanol yn y Brifysgol. Drwy adnabod staff sy'n ymwneud â'r broses brynu, darperir hyfforddiant i gynyddu ymwybyddiaeth ac i helpu wrth nodi risgiau yn y gadwyn gyflenwi berthnasol, gan ddefnyddio adnoddau priodol sydd ar gael, er enghraifft, Côd Llywodraeth Cymru, llenyddiaeth hyfforddiant ayb.

Bydd staff caffael yn cwblhau hyfforddiant ar-lein 'Caffael a Chyflenwi Moesegol' y Sefydliad Siartredig Prynu a Chyflenwi neu gwrs cyfwerth.

Ein heffeithiolrwydd wrth rwystro caethwasiaeth a masnachu pobl

Bydd Prifysgol Abertawe'n dechrau integreiddio Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015 yn ein System Rheoli Amgylcheddol ISO14001 (2015) a'n cofrestr gyfreithiol. Bydd hyn yn:

- cefnogi datblygiad dangosyddion perfformiad allweddol ar gyfer y Brifysgol gyfan;
- darparu sicrwydd a gaiff ei archwilio'n allanol; a
- mecanwaith i gynyddu ymwybyddiaeth drwy gymuned gyfan y Brifysgol.
- ystyried cymalau cyfreithiol priodol mewn contractau er mwyn rheoli a monitro cyflenwyr yn fwy effeithiol.

Swansea University
Prifysgol Abertawe

Camau pellach

Mae Prifysgol Abertawe'n ymrwymedig i ddatblygu dealltwriaeth ac effeithiolrwydd yn y maes hwn ymhellach, â'r nod o wella tryloywder yn ein cadwyni cyflenwi a gweithredu mewn modd cyfrifol tuag at y bobl sy'n gweithio ynddynt.

Mae timau Caffael a Chynladwyedd Prifysgol Abertawe'n parhau i gydweithio er mwyn datblygu hyfforddiant ymwybyddiaeth mewnol ac i gryfhau polisiau a gweithdrefnau mewnol yn unol â safonau ISO.

Bydd Prifysgol Abertawe'n parhau i asesu meysydd risg allweddol yn ein portffolio o wariant ac yn datblygu strategaethau i liniaru unrhyw risg bosib.

Andrew Rhodes
Cofrestrydd a Phrif Swyddog Gweithredu

